

Obsah

Predhovor	9
Zoznam skratiek	11
1. Úvod do ústavného práva	13
1.1 Ústavné právo alebo štátne právo	13
1.1.1 Ústava – pojem a osobitosti	14
1.1.2 Ústavy pôvodné a ústavy odvodené	17
1.1.3 Ďalšia klasifikácia (druhy) ústav	17
1.1.3.1 Ústavy v materiálnom a vo formálnom zmysle	18
1.1.3.2 Ústavy písané a ústavy nepísané	18
1.1.3.3 Ústavy pružné a ústavy tuhé	18
1.1.3.4 Ústavy oktrojované a ústavy dohodnuté	19
1.1.3.5 Ústavy normatívne, ústavy nominálne a ústavy sémantické	20
1.1.3.6 Ústavy právne a ústavy faktické	20
1.1.3.7 Ústavy reálne a ústavy fiktívne	20
1.1.4 Funkcie ústavy	21
2. Ústavný vývoj Slovenskej republiky	23
2.1 Bratislavská marcová ústava 1848	23
2.2 Oktrojovaná Stadionova ústava	23
2.3 Decembrová ústava 1867	24
2.4 Ústavné provizóriá z roku 1918	25
2.5 Ústavná listina Československej republiky 1920	28
2.6 Ústavný zákon o autonómii a Ústava Slovenskej republiky 1939 ...	34
2.7 Ústava 9. mája 1948	40
2.8 Ústava Československej socialistickej republiky 1960	43
2.9 Ústavný zákon o československej federácii 1968	45
2.10 Ústavný vývoj po roku 1989	47
2.11 Listina základných práv a slobôd 1991	47
2.12 Ústava Slovenskej republiky 1992	49
3. Slovenská republika ako právny štát	53
3.1 Demokratický a právny štát	53
3.1.1 Demokratický štát	53
3.1.2 Právny štát	54
4. Štátne územie a štátne občianstvo	65
4.1 Štátne územie Slovenskej republiky – hranice, spôsob určenia a zmeny	65
4.2 Štátne občianstvo – pojem, nadobúdanie a strata	67

4.2.1	Štátne občianstvo Slovenskej republiky	71
4.2.2	Nadobudnutie občianstva Slovenskej republiky	71
4.2.3	Strata štátneho občianstva Slovenskej republiky	74
4.2.4	Občianstvo Európskej únie	76
4.3	Štátny jazyk	77
4.3.1	Štátny jazyk a používanie iných jazykov v úradnom styku ...	77
4.4	Štátne symboly Slovenskej republiky	81
4.4.1	Štátny znak	82
4.4.2	Štátna vlajka Slovenskej republiky	82
4.4.3	Štátna pečať Slovenskej republiky	83
4.4.4	Štátna hymna Slovenskej republiky	83
4.4.5	Hlavné mesto Slovenskej republiky	84
4.4.6	Štátne sviatky	84
5.	Základné práva a slobody	87
5.1	Historický vývoj	87
5.2	Základná klasifikácia a charakter práv a slobôd	90
5.3	Úprava základných práv a slobôd v Slovenskej republike, pramene	92
5.4	Subjekty práv a slobôd	94
5.5	Pozitívny záväzok štátu	95
5.6	Ukladanie povinností, možnosť obmedzenia základných práv a slobôd	96
5.7	Medzinárodný aspekt základných práv a slobôd	98
5.8	Medzinárodnoprávna doktrína Slovenskej republiky	101
5.9	Jednotlivé základné ľudské práva a slobody	120
5.9.1	Základné ľudské práva a slobody	120
5.9.2	Spôsobilosť na práva	120
5.9.3	Právo na život	121
5.9.4	Právo na súkromie	127
5.9.5	Zákaz mučenia, krutého, neludzského alebo ponižujúceho zaobchádzania alebo trestu	130
5.9.6	Osobná sloboda	132
5.9.7	Ochrana pred nútenými prácami alebo nútenými službami	134
5.9.8	Právo na zachovanie ľudskej dôstojnosti, osobnej cti, dobrej povesti a na ochranu mena	135
5.9.9	Právo vlastníť majetok	136
5.9.10	Nedotknuteľnosť obydlia	140
5.9.11	Ochrana listového tajomstva, tajomstva dopravovaných správ a iných písomností a ochrana osobných údajov	142
5.9.12	Sloboda pohybu a pobytu	145

5.9.13 Sloboda myslenia, svedomia, náboženského vyznania a viery	147
5.9.14 Branná povinnosť – právo odoprieť výkon vojenskej služby	150
5.10 Politické práva	154
5.10.1 Sloboda prejavu a právo na informácie	155
5.10.2 Petičné právo	160
5.10.3 Zhromažďovacie právo	163
5.10.4 Združovacie právo	166
5.10.5 Právo účasti občana na správe vecí verejných	169
5.10.6 Slobodná súťaž politických síl v demokratickej spoločnosti	170
5.10.7 Právo občanov na odpor	172
5.11 Práva národnostných menšín a etnických skupín	173
5.12 Hospodárske, sociálne a kultúrne práva	177
5.12.1 Právo na prácu	178
5.12.2 Právo na spravodlivé a uspokojujúce pracovné podmienky	179
5.12.3 Právo koalície	180
5.12.4 Právo na štrajk	180
5.12.5 Právo na hmotné zabezpečenie v starobe, pri nespôsobilosti na prácu a pri strate živiteľa	181
5.12.6 Právo na ochranu zdravia	182
5.12.7 Ochrana manželstva, rodičovstva a rodiny	183
5.12.8 Právo na vzdelanie	184
5.12.9 Sloboda vedeckého bádania a umenia	185
5.13 Právo na ochranu životného prostredia a kultúrneho dedičstva ...	186
5.14 Právo na súdnu a inú právnu ochranu	187
5.15 Právo na právnu pomoc	188
5.16 Právo na zákonného sudcu	192
5.17 Právo na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov	193
5.18 Právo vyjadriť sa k všetkým vykonávaným dôkazom	196
5.19 Nullum crimen sine lege	198
5.20 Prezumpcia nevinoty	199
5.21 Právo na obhajobu	200
5.22 Spoločné ustanovenia k prvej a druhej hlave Ústavy Slovenskej republiky	201
5.23 Obmedzenie základných práv a slobôd	202
5.24 Právo na azyl	207
6. Územná samospráva	211
7. Delba moci	217

7.1	Zákonodarná moc	217
7.1.1	Pojem parlamentnej formy vlády.....	217
7.1.2	Národná rada Slovenskej republiky	217
7.1.3	Parlamentná opozícia	235
7.1.4	Volebný systém Slovenskej republiky.....	238
7.1.4.1	Voľby a volebné právo.....	238
7.1.5	Referendum	248
7.2	Výkonná moc	252
7.2.1	Všeobecne	252
7.2.2	Prezident Slovenskej republiky: miesto v systéme najvyšších štátnych orgánov.....	262
7.2.3	Vláda Slovenskej republiky	291
7.3	Súdna moc	314
7.4	Ústavný súd Slovenskej republiky	322
7.4.1	Doktrína ústavného súdnictva a jej podoby.....	322
7.4.1.1	Ústavné súdnictvo ako funkcia všeobecných súdov.....	322
7.4.1.2	Ochrana Ústavy prostredníctvom parlamentu a parlamentných orgánov	323
7.4.1.3	Ochrana ústavy prostredníctvom osobitných súdov.....	323
7.4.2	Vývoj ústavného súdnictva	324
7.4.3	Ústavný súd Slovenskej republiky – zloženie a právomoc.....	328
7.5	Kontrolná moc	334
7.5.1	Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky	334
7.6	Prokuratúra Slovenskej republiky	338
7.7	Verejný ochranca práv.....	373
7.8	Vzájomné postavenie prokuratúry a verejného ochranca práv	384
	Prílohy.....	389
	Zoznam použitej literatúry	441
	Summary	453
	O autoroch	455
	Vecný register	457